

ANLEDNING TILL UNDERSÖKNINGEN

Brandtillbud i värmedyna i säng hos äldre man som bor på servicehus. Tillbudet inträffade söndag ca kl. 11.00 på förmiddagen.

UNDERSÖKNINGEN UTFÖRD AV

Brandingenjör Ulf Erlandsson.

HÄNDELSE

I en servicelägenhet på andra våningsplanet i huvudbyggnaden till servicehemmet bor en 88-årig man. Han är mentalt mycket piggt men kan bara gå med hjälp av rullator. Den aktuella söndagen kände han sig lite krasslig och låg därför nerbäddad i sängen med en påslagen värmedyna på magen. När han skulle gå upp en stund vek han undan sängkläderna så att den påslagna värmedynan kom att hamna under en del av sängkläderna. Möjligen satt han en stund ovanpå den vikta värmedynan medan han tog på sig sina tofflor.

När han en stund senare återvände till sovrummet såg han hur det rök från sängkläderna och förstod att det var värmedynan som förorsakat en brand. Han drog ur väggkontakten och kvävde branden med en filt som också låg i sängen. Det brann aldrig med öppna lågor men det var en hel del rökutveckling. När glödbanden var släckt kallade han på vårdpersonal som finns i huset. Personalen upplevde att det var mycket rök i lägenhet och var förvånade att det automatiska brandlarmet inte hade utlöst. De ringde därför till räddningstjänsten och bad att någon skulle komma dit och undersöka varför rökdetektorn i hallen utanför sovrummet inte hade fungerat trots att det var rökigt och luktade skarpt.

BESKRIVNING AV OBJEKTET

Lägenheten är på två rum och kök med balkong från vardagsrummet. Den ligger på andra våningen av ett modernt servicehus som också inrymmer en vårdcentral mm. Det finns automatiskt brandlarm med minst en rökdetektor i varje lägenhet. Det har varit många felaktiga larm från anläggningen men också en del "skarpa" larm där automatiken har gjort god nytta. I den aktuella lägenheten sitter en rökdetektor i hallen bara ett par meter från dörren till sovrummet där tillbudet inträffade. Trots detta utlöste inte larmet.

UNDERSÖKNING

Brandtillbudet har uppstått genom kortslutning, glappkontakt eller annat elektriskt fel inne i värmedynan. Orsaken är med stor sannolikhet felaktigt handhavande. Isoleringen till flera av värmetrådarna är bortbränd och de bitar som finns kvar visar sprickor och ev. åldersförändringar. Lägenhetsägaren uppger att värmedynan är mycket gammal, förmodligen minst 20 år.

Värmedynan är av "fabrikat X, typ 29 TC, 40 watt". Av brand- och smältskadorna framgår klart att tillbudet har startat inne i värmedynan. Den har varit vikt så att ena hörnet bildat ett "hundöra" över ungefär en fjärdedel av ytan. Det är i det området som branden har startat. Den inbyggda termostaten finns däremot i motsatta diagonalen och har förmodligen inte blivit så varm att den brutit strömmen. Vid undersökningstillfället stod effektreglaget i läge 2 = Max. Värmedynans plasthölje har smält eller brunnit bort över en ytamotsvarande en handflatas storlek och vållat förkolningsskador på bäddmadrass, underlakan, täcke med påslakan samt en tjock bomullsfilt. Som framgår av bilderna är skadorna är ganska stora. Förmodligen har det aldrig brunnit med lågor utan bara varit kraftig pyrolys.

ERFARENHETER

Ett allvarligt tillbud som kunde blivit ännu värre om mannen legat i sängen och sovit. Nu gjorde han trots sin ålder och sitt handikapp en framgångsrik släckning. Orsaken till att rökdetektorn i hallen inte utlöste är förmodligen att den inte utsattes för tillräckligt mycket rök. Eftersom det inte brann med lågor utan bara var en pyrande brand under flera lager av sängkläder blev det inte tillräcklig värmeutveckling för att ge lyftkraft åt röken så att den sökte sig ut i hallen och upp till rökdetektorn i taket.

ÅTGÄRDER

Den brunna värmedynan samt kopia av detta protokoll har skickats till generalagenten X.